

Lisbet Kjær Müllers prædiken 14. søndag efter trinitatis

Taler

Lisbet Kjær Müller
Sognepræst

Dato

21. september 2014

Sted

Lindevang Kirke

Omstændigheder

Denne prædiken er holdt ifm. et homiletisk og liturgisk forsøg i Lindevang Kirke i 2014/2015, hvor kirkens tre præster kontinuerligt prædikede over hele Markusevangeliet fra trinitatis søndag til 2. påskedag. Derved afveg præsterne fra at prædike over teksterne fra de autoriserede to tekstrækker til fordel for Markusevangeliet.

Prædiketekster

Paulus' Andet Brev til Korintherne kapitel 6, vers 3-10
Markusevangeliet kapitel 6, vers 7-13

Salmer

Lysets engel går med glans
Fyldt af glæde over livets under
Du satte dig selv i de nederstes sted

—

Stiftet Guds Søn har på jorden et åndeligt rige
Almægtige og kære Gud
Alt står i Guds faderhånd

1 Menneskets værdighed

Jesu kampagne nærmer sig sin afslutning. Nu er det disciplene, der skal ud og gøre det samme som Jesus. Og de gjorde det uden tvivl: Går ud to og to, hver med en kjortel, en stav og sandaler på fødderne. Sådan gik de ud og prædikede omvendelse, uddrev mange dæmoner, salvede de syge med olie og helbredte dem. De prædikede og helbredte. De var apotekere, drev sygepleje, tog vare på det enkelte menneske. Det enkelte menneskes værdighed – uanset status.

De vil møde modstand, står der. De vil blive afvist, ligesom Jesus blev det – hørte vi – sidste søndag i sin hjemby, Nazaret. Så skal de bare ryste støvet af fødderne og gå videre. Paulus beskrev det så hudløst lige før i sit brev til menigheden i Korint, beskrev hvordan han selv var blevet behandlet. Han ville ikke provokere, han ville ikke have et dårligt ry. I stedet viser jeg gennem alt, hvad jeg gør, skriver han, at jeg arbejder for Gud. Det gør jeg ved at holde ud, når jeg bliver forfulgt, plaget, presset – slået, sat i fængsel og står over for rasende folkemængder."

20 Det, der provokerer, er missionen. Synligheden. Paulus arbejder for Gud. Det, der provokerer, er, at Jesus arbejder for Gud. Det, der provokerer, er, at disciplene gør det samme. Folk får at vide, at de skal vende om. De er på vej væk – uden at vide det – på vej væk fra Gud og hans rige. Omvend jer, søg Gud. Hvem er de, der ved, hvordan Gud er? Det ved vi vel nok selv. Det provokerer, 25 at der ikke er forskel, at der ikke er nogen, der er på plads og har en højere status end andre. Nogen der er tættere på Gud end andre. Det er som om, at de, der er indenfor, føler sig udenfor, når alle kommer indenfor. Det er selve statushierarkiernes fundament, der røkkes ved. ”Han satte sig selv i de nederstes sted”.

30 1200 år senere, i 1202 blev en ung velhavende mand kortvarigt taget til fange i krigen mellem de to italienske byer Assisi og Perugia. Han hed Frans. Opholdet i fængslet fik Frans til at vende sig mod Gud. Han brød med verden og sine rige far og levede som tigger og vandreprædikant. Han samlede en flok ligesindede 35 omkring sig. Gudsforholdet var inderlighed. Hans ideal ekstrem fattigdom og ekstrem næstekærlighed, som blev udstrakt til alle skabninger, naturen, kosmos. Frans’ munke overtog missionen, de blev sendt ud to og to og nåede på en generation helt ud til det yderste af Mongoliet og langt ned i Afrika. Og i det Herrens år 1232 kom de små brødre på deres bare ben for første gang til 40 Danmark.

”Gråbrødrene” blev de kaldt på grund af deres grå kapper. Og i København har vi et torv ”Gråbrødretorv” opkaldt efter dem. De kom med værdighed til mennesker. De kom med lægekunsten, salven – de blev apotekere og oprettede 45 hospitaler – for de fattige – de rige skal nok klare sig. De kom med værdighed til det enkelte menneske – uanset status. Og det vakte modstand.

”Menneskets værdighed” er et stort ord, og der er mange forskellige forståelser af menneskets værdighed. Bille August, filminstruktøren, talte på et pressemøde i 50 går om menneskets værdighed. Det var efter præsentationen af hans ny film, ”Stille hjerte”, om en familie, der må affinde sig med, at moren vil dø, inden hendes sygdom forværres. Bille August har selv bedt sin familie om hjælp til at dø, når hans liv ikke længere er værdigt. Bille August forstår værdighed som respekt for personens autonomi, retten til selv at bestemme over sit liv, sin krop. 55 Måske er det lettere at tale om værdighed, når den krænkes. Som for eksempel når kvinder voldtages, og børn lemlæstes og slås ihjel i de voksnes krige. Dilemmaet opstår, når det ene menneskes værdighed krænker det andet

60 menneskets værdighed. For eksempel når forældres ret tager friheden fra deres børn. Der er et virkeligt dilemma i forbindelse med genteknologien. ”Bedre gener”, ”bedre liv” – men for hvem? Og kan værdighed gradbøjes?

65 Menneskets værdighed rummer noget mere end autonomi: Min værdighed over for din værdighed. Og hvad sker der med det menneskes værdighed, der skal slå et andet menneske ihjel? For det er det, Bille August kræver af et andet menneske. Det er ikke kun det enkelte menneskes autonomi, der er på spil. Men noget mere end det.

70 Findes der en fælles værdighed? Ja, svarer Paulus. Ja, svarer Jesus og hans disciple. Ja, svarer Frans. Når alt er skrællet af – når vi står nøgne – uden ydre status, når alt er afviklet og demaskeret – ser vi et menneskebarn, sådan som det kommer til verden, og sådan som det forlader verden igen, nøgen, hjælpeløs – helt afhængig af andres nænsomme pleje og kærlige hånd. Det er menneskets værdighed. Ved begyndelsen af livet og ved livets slutning ser vi med vores egne
75 øjne, hvad det kommer an på. Her ser vi menneskets værdighed. Værdigheden ligger i at være Guds skabning, indfældet i naturen, kosmos. Der er ikke nogen, der er mere værdige end andre – vi er alle uden undtagelse i familie – af Guds slægt. Det er den slægtshistorie, Ellen er blevet døbt ind i. Hun er af Appel- og Rung-slægterne, og hun er samtidig af Guds slægt. Hun får jer til at gøre mere,
80 end vi forstår. Hun viser os menneskets værdighed. I dåben vedkender vi os slægtskabet med Gud og ethvert menneske. Vores fælles værdighed. Amen.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

85

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

14. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

90

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/lisbet-kjaer-mullers-praediken-14-sondag-efter-trinitatis>

95